

ECTS – інформаційний пакет

Вступ

Сучасна тенденція розвитку медичної освіти в Україні базується на технології організації навчального процесу в нових умовах який оснований на принципах Європейської кредитно-трансферної системи - EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM (ECTS) .

Європейська кредитно-трансферна система (ECTS) – це система, що створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури виміру й порівняння між закладами освіти результатів навчання студентів, їхнього академічного визнання.

Система ECTS заснована на оцінці всіх видів роботи студента, необхідних для досягнення цілей, зазначених у навчальній програмі, яка гарантує забезпечення мобільності студентів, спрощує розуміння і порівняння навчальних програм та досягнень студентів між вітчизняними та іноземними навчальними закладами.

Європейська кредитно-трансферна система (ECTS) базується на тому принципі, що студент очної форми навчання за рік повинен отримати 60 кредитів. Кредити у даній системі можна отримати лише при успішному виконанні роботи, передбаченої навчальним планом. Робоче навантаження студента у системі ECTS складається із відвідування лекцій, практичних занять, самостійних та індивідуальних занять, підготовки власних проектів (історій пологів та гінекологічного захворювання), наукових досліджень, виконання індивідуальної самостійної роботи, здачі підсумкового модульного контролю, іспитів тощо.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу (ECTS) передбачає випуск інформаційного пакету з кожного напрямку підготовки 11101 «Медицина», спеціальності: 7.110.101 «Лікувальна справа» в тому числі з навчальної дисципліни «акушерство та гінекологія»

Інформаційний пакет навчальної дисципліни «акушерство та гінекологія» є основним елементом кредитно-трансферної системи (ECTS), його призначення полягає в тому, щоб сприяти забезпеченню прозорості навчальних планів і програм, допомогти студенту у виборі відповідних програм при плануванні свого навчання за кордоном у випадку укладання договорів з вузами – партнерами.

Інформаційний пакет навчальної дисципліни «акушерство та гінекологія» є довідниковим який дає детальне роз'яснення студенту відносно викладацького складу, методології побудови навчального плану та організації навчального процесу, відображає структуру навчальної програми і її блоки (залікові, кредити, тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи та структуру залікового кредиту), систему оцінювання успішності навчання та організацію і порядок проведення державної атестації студентів. Призначення інформаційного пакету полягає у тому, щоб сприяти прозорості освітньої – програми з акушерства та гінекології, орієнтувати студентів на вибір відповідних тем для самостійної підготовки, планування подальшого навчання з курсів акушерства і гінекології та підготовки в освоєнні практичними навичками.

Базова медична підготовка спеціаліста (лікувальна справа) з навчальної дисципліни «акушерство і гінекологія» ДВНЗ «Ужгородського національного університету» передбачає

здійснення викладання у відповідності до освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) і освітньо-професійної програми (ОПП) і визначається кінцевими цілями навчальної дисципліни «акушерство і гінекологія»:

- інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів;
- планувати тактику ведення вагітності, пологів та післяполового періоду;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяполового періоду;
- визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи;
- планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві і гінекології;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробити заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї;

Акушерство та гінекологія як навчальна дисципліна:

- базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, топографічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології репродуктивної системи жінок, гістології та ембріології, біохімії, ендокринології, імунології репродукції та фармакології;
- закладає основи формування студентами знань, умінь та практичних навичок які визначаються кінцевими цілями ОКХ і ОПП щодо вивчення акушерства і гінекології, як самостійної дисципліни та можуть бути використані студентами для логічного обґрунтування діагнозу захворювання, проведення диференціальної діагностики, терапії, профілактики та реабілітації хворих, вмінні надавати лікарську допомогу при невідкладних станах в роботі, лікаря загальної практики.

Викладання дисципліни здійснюється згідно «Програми навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» для студентів вищих навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації погодженої з Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти, затвердженої МОЗ України 18.06.2002 р., що складена для спеціальностей «Лікувальна справа» 7.110101, напрямку підготовки 11101 «Медицина» у відповідності з освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 №239, експериментальним на принципах Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) затвердженим наказом МОЗ України від 31.01.2005 №52.

I. Навчальний заклад

А. ДВНЗ «Ужгородський національний університет» медичний факультет.

Кафедра акушерства та гінекології.

Адреса кафедри: 88000 м. Ужгород, вул. Грибоєдова, 20 б. Ужгородський міський перинатальний центр, телефон (0312) 642213.

Б. Академічний календар. Термін навчання з клінічної дисципліни «Акушерство та гінекологія» включає 5 навчальних семестрів (4,5,6 курси).

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульного системного (ECTS) відповідно до вимог Болонського процесу.

Програма з клінічної дисципліни «Акушерство та гінекологія» структурована на 4 залікові кредити, 13 змістових кредитів, 49 тем, самостійної роботи студентів в об'ємі 200 годин. До самостійної роботи студентів віднесені: підготовка до практичного заняття, вивчення тем які розглядаються легше в плані самостійної роботи студента, курація вагітної або гінекологічної хворої з написання і захистом історій пологів чи хвороби, пошук та вивчення додаткової літератури з актуальних проблем акушерства та гінекології, написання рефератів, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, анотації, доповідей для вступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального процесу яке забезпечується викладачами кафедри.

Окрім цього, передбачена на 4-5 курсах професійна клінічна практика яка здійснюється відповідно з вимогами (ОКХ) та індивідуальні навчально-дослідні завдання відповідно програми.

Тривалість зимніх канікул – 2 тижні, літніх – 10 тижнів.

В. Координатор ECTS від кафедри: доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент Маляр Віталій Васильович р.т. (0312) 642213, особисто з координатором зв'язатися можна протягом робочого тижня.

Г. Загальний опис кафедри

Кафедра акушерства та гінекології створена у 1950 році на базі Ужгородського пологового будинку в складі медичного факультету Ужгородського державного університету. З 2002 року кафедра є структурним підрозділом медичного факультету Державного вищого навчального закладу "Ужгородського національного університету".

Організатором і першим завідувачем кафедри акушерства та гінекології був член-кореспондент АМН СРСР М. С. Бакшеев (1950 – 1959 р. р.).

З 1959 по 1964 р. р. кафедрою керував професор І. М. Рембез.

З 1964 по 2000 р. р. завідував кафедрою професор М. М. Ганич.

Із 2000 р. по даний час кафедру очолює професор В. А. Маляр.

Штат науково-педагогічних працівників:

- Корчинська Оксана Олександрівна – д. мед. н., професор;
- Хаща Іван Іванович – д. мед. н., доцент;
- Герзанич Святослав Омелянович – д. мед. н.;
- Маляр Віталій Васильович – к. мед. н., доцент;
- Цмур Ольга Василівна – к. мед. н., доцент;
- Маляр Володимир Васильович – к. мед. н.

Рівень акредитації четвертий.

П. Опис індивідуальних розділів навчальної програми з дисципліни «Акушерство та гінекологія».

2.1. Ідентифікація. Програма з акушерства та гінекології для вищих медичних закладів освіти України Ш-ІV рівнів акредитації складена для спеціальностей «Лікувальна справа» 7.110101 напряму підготовки 1101 «Медицина» у відповідності з освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 №239, експериментальним навчальним планом, розробленим на принципах Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) і затвердженими наказом МОЗ України від 31.01.2005, №52. «Про внесення змін до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар» у вищих навчальних закладах Ш-ІV рівнів акредитації України», затвердженого наказом МОЗ України від 31.01.05 за № 52, рекомендаціями щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затвердженими наказом МОЗ України від 24.03.04 за №152 «Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм, навчальних дисциплін» зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.04 за № 492 « Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм, навчальних дисциплін»; наказом МОЗ України від 31.01.03 за 3 148 « Про заходи реалізації положень Болонської декларації у системі вищої медичної та фармацевтичної освіти»; інструкцією про систему оцінювання навчальної діяльності студентів за умови кредитно-модульної системи організації навчального процесу (Медична освіта у світі та Україні. Затверджено МОЗ України як навчальний посібник для викладачів, магістрів, аспірантів, студентів. Київ Книга плюс.2005). «Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар» у вищих навчальних закладах Ш-ІV рівнів акредитації України за спеціальністю «Лікувальна справа»; наказом МОЗ України від 17.05.06.,за №281, та наказом МОЗ України від 21.06.2012 за № 455 «Про затвердження навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар» за спеціальністю «лікувальна справа», які попередньо здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за спеціальністю «лікувальна справа» та «сестринська справа», для навчання у вищих навчальних закладах ІV рівня акредитації МОЗ України.

2.2. Опис структурування навчальної дисципліни.

У відповідності з вимогами «Рекомендацій щодо програм навчальних дисциплін (наказом МОЗ України від 12.10.2004 р., №492) програма з навчальної клінічної дисципліни «Акушерство і гінекологія» структурована на модулі, змістовні модулі на навчання, яких згідно навчального плану для дисципліни «Акушерство і гінекологія» для студентів медичних факультетів, які навчаються за спеціальністю 7.110101 «Лікувальна справа», обсяг годин /кредитів (ECTS) складає 450/15, в тому числі аудиторних 250 годин і для самостійної підготовки студентів 200.

2.3. Структурування навчальної дисципліни на модулі та змістові модулі.

Модуль 1. «Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду» вивчається на 4 курсі (VШ семестр навчання).Передбачено планом 20 лекційних годин, 40 на практичні заняття, 30 на самостійну роботу студентів.

Змістовий модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду.

Змістовий модуль 2. Перинатологія. Фактори ризику перинатального періоду.

Модуль 2. «*Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду*» вивчається на V курсі (1Х семестр навчання). Передбачено планом 10 лекційних годин, 30 на практичні заняття, 20 на самостійну роботу студентів.

Змістовий модуль 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду.

Модуль 3. «*Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї*» вивчається на V курсі (Х семестр навчання). Передбачено планом 20 лекційних годин, 40 на практичні заняття, 25 на самостійну роботу студентів. До структури входить змістовий модуль 4,5,6.

Змістовий модуль 4. Ендокринні порушення жіночої статевої системи.

Змістовий модуль 5. Основи онкогінекології.

Змістовий модуль 6. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги.

Змістовий модуль 7. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.

Модуль 4. «*Акушерство і гінекологія*» вивчається на VI курсі (XI XII семестр навчання). Передбачено планом 100 на практичні заняття, 1155 на самостійну роботу студентів. До структури входить змістовий модуль 9, 10, 11, 12, 13.

Змістовий модуль 8. Фізіологічне акушерство.

Змістовий модуль 9. Патологія вагітності та пологів.

Змістовий модуль 10. Перинатальна патологія.

Змістовий модуль 11. Вікова фізіологія жіночої репродуктивної системи, методи обстеження гінекологічних хворих.

Змістовий модуль 12. Гінекологічні захворювання.

Змістовий модуль 13. Неплідність у шлюбі. Планування сім'ї.

2.4. Зміст програми.

Модуль 1. «*Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду*» Змістовий модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів післяполового періоду.

Тема 1. Організація акушерської допомоги. Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності.

Тема 2. Жіночий таз. Плід, як об'єкт пологів.

Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно. Ультразвукова пельвіометрія. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та інші розміри.

Тема 3. Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Методи обстеження вагітних. Акушерська термінологія.

Будова статевих клітин. Запліднення та розвиток плідного яйця. Капацитація, клітинний фактор запліднення. Плацентація. Органогенез. Розвиток плідних оболонок. Навколоплодові води. Плацента та її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив на ембріон і плід шкідливих факторів навколошнього середовища. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Гігієна і дієтичне харчування вагітної. Методи обстеження вагітної. Діагностика ранніх строків вагітності. Зовнішнє і внутрішнє акушерське дослідження вагітності. Акушерська термінологія. Визначення життя і смерті плода. Визначення дополовової відпустки і дати пологів. Перинатологія як науковий напрямок в акушерстві.

Тема 4. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.

Причини початку пологів. Регуляція полового діяльності. Передвісники пологів, прелімінарний період. Біологічна готовність організму до пологів. Пологові сили, зміни в матці. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Акушерська допомога та моніторинг стану роділлі та плода в пологах. Знеболювання пологів.

Тема 5. Фізіологія післяполового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.

Клініка післяполового періоду. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Догляд за породіллею. Лікувальна фізкультура. Гігієна породіллі. Профілактика та лікування гіпогалактії.

Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд і голодування новонароджених. Організація роботи відділеннях новонароджених.

Медична деонтологія і етика лікаря.

Змістовий модуль 2. Перинатологія. Фактори ризику перинатального періоду.

Тема 6. Вагітність і пологи при тазовому передлежання.

Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблеми макросомії в акушерстві, вагітність та пологи при крупному плоді.

Класифікація тазових передлежань. Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Діагностика, перебіг вагітності при тазовому передлежанні. Біомеханізм пологів при тазовому передлежанні. Ведення пологів при тазовому передлежанні. Вузький таз. Класифікація вузького таза. Діагностика вузького таза. Особливості перебігу вагітності і пологів при вузькому тазі. Біомеханізм пологів при різних формах звуження таза. Ведення пологів при вузькому тазі.

Етіологія. Методи діагностики. Особливості перебігу пологів при крупному плоді. Перебіг періоду новонародженості при макросомії.

Тема 7. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.

Аномалії поза зародкових елементів плідного яйця, плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика. Трофобластичні захворювання. Багатоводдя і маловоддя. Багатоводдя: причини, клініка, тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого.

Перебіг вагітності при багатоводді. Особливості перебігу і ведення пологів при багатоплідній вагітності.

Аномалії положення плода Неправильне положення плода і засоби його виправлення під час вагітності. Особливості перебігу вагітності та пологів, ведення пологів при неправильному положенні плода. Передній і задній асинклітізм. Розгинальне передлежання голівки. Високе пряме і низьке поперечне стояння стрілоподібного шва. Перебіг і ведення пологів.

Тема 8. Методи діагностики стану внутрішньоутробного плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.

Методи діагностики стану внутрішньоутробного плода. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика, профілактика. Біопсія хоріону, кардіоцентез, УЗД, ЕКГ, ФКГ, амніоскопія, кардіоцентез, цитогенетичні та біохімічні методи дослідження стану плода у різні строки вагітності, КТГ. Біофізичний профіль плода та інші методи дослідження фетоплацентарного комплексу. Роль медико-генетичних консультацій.

Етіологія, патогенез фетоплацентарної недостатності, ретардації, гіпотрофії, гіпоксії плода та асфіксії новонародженого. Методи діагностики фетоплацентарної недостатності. Лікування фетоплацентарної недостатності. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.

Тема 9. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Патологія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Токсикосептичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.

Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна та ін.). Патогенез, сучасна система діагностики та лікування. Патологія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого, народженого в асфіксії. Токсикосептичні захворювання новонароджених. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика. Заходи під час спалаху токсикосептичних захворювань у пологовому будинку. Діагностика розвитку. Нагляд та лікування новонародженого, який переніс асфіксію, травму імуноконфлікту.

Тема 10. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів.

Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів. Медична деонтологія і етика лікаря.

Тема 11. Виконання індивідуальної самостійної роботи: курація вагітних та породіль, підготовка учебової історії хвороби. Захист учебової історії пологів.

Самостійне обстеження вагітної, родилі та породіллі під наглядом викладача.

Участь в проведенні пологів. Робота з медичною документацією. Захист учебової історії пологів.

Підсумковий модульний контроль.

Модуль 2. «Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду»

Змістовий модуль 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду

Тема 12. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія.

Еклампсія.

Сучасні уявлення про етіологію і патогенез гестозів. Ранній гестоз. Гіперсалівація. Блювота. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу. Класифікація пізнього гестозу. Клініка і діагностика пізнього гестозу. Сучасні методи лікування пізнього гестозу. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу. Рідкі форми гестозів.

Тема 13. Невиношування вагітності.

Причини мимовільного переривання вагітності в різні строки вагітності. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного аборту. Передчасні пологи. Перебіг передчасних пологів, особливості їх ведення. Профілактика недоношування вагітності.

Тема 14. Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.

Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки. Етіологія. Патогенез. Методи діагностики переношування вагітності. Профілактика і терапія ускладнень, пов'язаних з переношуванням Пролонгована вагітність. Комплексне медикаментозне лікування переношування вагітності.

Класифікація, етіологія патогенез різних видів аномалії полового діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень полового діяльності. Профілактика порушень полової діяльності.

Тема 15. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.

Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Захворювання серцево-судинної системи (вади серця, гіпертонічна хвороба, артеріальна гіpertензія). Захворювання крові. Ендокринні захворювання. Захворювання органів сечовидільної системи. Захворювання органів дихання. Хвороби органів травлення. Інфекційні захворювання. Вагітність при аномаліях розвитку жіночих статевих органів. TORCH-інфекції у вагітних, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 16. Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.

Акушерська кровотеча. Позаматкова вагітність. Передлежання плаценти. Етіологія патогенез, класифікація, клініка, діагностика. Особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кувеллера. Маткова кровотеча в послідовному і ранньому післяпологовому періоді. Порушення процесів відшарування плаценти. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплодовими водами та інші причини). Шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньо – судинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві. Етіологія, класифікація, діагностика, клініка, лікування позаматкової вагітності. Роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні позаматкової трубної вагітності. Профілактика. Післяопераційна реабілітація. Вагітність уrudimentарному розі матки. Шийкова вагітність.

Тема 17. Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.

Загальні відомості при акушерській операції. Показання. Умови. Протипоказання. Підготовка. Знеболювання операції. Інструментарій. Асептика і антисептика. Ведення післяопераційного періоду.

Операції переривання вагітності в ранні та пізні строки. Операції для підготовки пологових шляхів (перинео- та епізіотомія, розтин шийки матки, амніотомія). Класичний поворот плода за ніжку. Акушерські операції у випадках тазового передлежання (витягання плода за ніжку або ніжки). Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Кесарський розтин. Захисні варіанти кесарського розтину. Оперативні втручання в послідовному та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Надпіхвова ампутація, екстирпація матки. Перев'язка внутрішніх здухвинних артерій. Плодоруйнівні операції.

Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки мати. Розрив матки. Етіологія. Теорії виникнення розриву матки. Механізм виникнення. Класифікація. Особливості розриву матки за рубцем. Оцінка стану на матці. Клінічна картина розриву матки: загрозливого того, що почався і вже відбувся. Діагностика. Лікування і профілактика. Виворіт матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія. Лікування, профілактика. Пологовий травматизм плода.

Тема 18. Післяпологові септичні захворювання.

Класифікація. Етіологія, патогенез. Діагностика. Сучасні принципи лікування, профілактика. Мастит лактаційний клініка, сучасна терапія. Методи пригнічення лактації.

Індивідуальна самостійна робота.

Підсумковий модульний контроль.

Модуль 3. «*Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.*

Змістовий модуль 4. Ендокринні порушення жіночої статевої системи.

Тема 19. Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих.

Зовнішні статеві органи. Піхва. Матка та її відділи. Функції матки. Маткові труби, їх функція. Яєчники, їх функція. Зв'язуючий апарат матки. Кровозабезпечувальна і лімфатична системи. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Сучасні знання про менструальну функцію. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи. Роль гормонів, біологічно активних речовин.

Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих: бімануальне, вагінальне, через пряму кишку, за допомогою вагінального дзеркала. Особливості збирання спеціального гінекологічного анамнезу. Методи функціональної діагностики стану яєчників. Біопсія. Пункція через заднє склепіння. Ендоскопічні методи дослідження. Кольпоскопія, гістероскопія, цистоскопія, лапароскопія. Питання лабораторної діагностики.

Тема 20. Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.

Класифікація порушень менструальної функції жінки. Аменорея. Овуляторна, ановуляторна дисфункціональна маткова кровотеча. Альгодисменорея.

Нейроендокринні синдроми в гінекології. Сучасні методи лікування, роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні.

Тема 21. Ендометріоз. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.

Етіологія і патогенез. Класифікація. Діагностика. Клініка. Сучасні методи лікування. Медична реабілітація жінок з ендометріозом.

Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Особливості клініки, діагностики та лікування найбільш поширеных видів гінекологічної патології у дівчат та підлітків.

Гіперантефлексія, ретродевіація матки, опущення і випадіння стінок вагіни і матки. Лікування. Профілактика. Вади розвитку статевих органів жінки. Інфантилізм, порушення статевого розвитку, дисгенезії гонад.

Змістовий модуль 5. Основи онкогінекології.

Тема 22. Доброкісні пухлини жіночих статевих органів. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.

Доброкісні пухлини зовнішніх статевих органів. Доброкісні пухлини яєчників:епітеліальні, пухлини строми статевого тяжа, ліпідо – кліткові пухлини, герміногенні пухлини. Поняття кісти і кістоми.

Доброкісні пухлини матки. Фіброміома матки. Клініка,діагностика,лікування.

Тема 23. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злюкісні новоутворення гені талій.

Фонові та передракові захворювання зовнішніх жіночих статевих органів. Фонові та передракові захворювання шийки матки:ерозія, поліп, ектропіон, ендоцервіцит. Диспластичні захворювання шийки матки. Гіперпластичні процеси ендометрія .Сучасні методи діагностики та лікування.

Злюкісні новоутворення зовнішніх статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак тіла матки. Саркома матки. Рак яєчників. Рак маткової труби. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Трофобластичні захворювання. Діагностика і лікування. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.

Змістовий модуль 6. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічних захворювань, які потребують невідкладної допомоги.

Тема 24. Запальні захворювання жіночих статевих органів.

Етіологія, патогенез, класифікація. Особливості перебігу в різні вікові періоди. Запальні захворювання неспецифічної етіології (вульвіт, вагініт, ендоцервіцит, ендометрит, аднексит, пельвіоперитоніт, параметрит), специфічної етіології (туберкульоз).

Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, кандидоз, вірусні ураження, уреаплазмоз, хламідіоза). Діагностика, лікування та профілактика бактеріального вагінозу. Ведення хворих з гнійною тубооваріальною пухлиною. Особливості лікування гострих і хронічних захворювань запальних процесів жіночих статевих органів. Показання до хірургічного лікування запальних процесів. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси.

Тема 25. «Гострий живіт» в гінекології.

Позаматкова вагітність, апоплексія яєчника, розрив капсули пухлини яєчника, перекруті ніжки пухлини, гнійна тубооваріальна пухлина, порушення живлення фіброматозного вузла. Невідкладна допомога.

Травматичні пошкодження статевих органів. Диференціальна діагностика невідкладних гінекологічних станів з гострою хірургічною патологією (апендицит, кишкова непрохідність, холецистит, ниркова коліка, перфоративна виразка шлунку). Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих. Аnestезія під час гінекологічних операцій. Ендоскопічні методи лікування патології придатків матки, безпліддя, лейоміоми, ендометріоз та інших видів гінекологічної патології.

Змістовий модуль 7.

Тема 26. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.

Причини жіночої та чоловічої неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Гормональні методи лікування неплідності. Інсемінація спермою чоловіка, донора. Екстракорпоральне запліднення та інші сучасні репродуктивні технології. Хірургічні методи лікування.

Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.

Тема 27. Курація хворих, підготовка учбової історії хворих. Захист учбової історії хвороби.

МОДУЛЬ 4: «Акушерство і гінекологія.»

Змістовий модуль 8. Фізіологічне акушерство.

Тема 28. Фізіологія вагітності, пологів, післяполового періоду. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології.

Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода.

Сучасні діагностичні та терапевтичні перинатальні технології. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів. Особливості фармакотерапії в різні терміни вагітності та в післяполовому періоді. Медична деонтологія і етика лікаря.

Змістовий модуль 9. Патологія вагітності та пологів.

Тема 29. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві.

Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія.

Етіологію і патогенез. Ранній гестоз. Гіперсалівація. Блювота. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу. Гіпертензія під час вагітності. Набряки під час вагітності. Протеїнурія під час вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Клініка, діагностика, методи лікування, стан плода, профілактика. Корекція гіпертензії у пологах. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу. Рідкі форми гестозу. HELP – синдром.

Основні етапи акушерських операцій. Показання. Умови. Протипоказання. Підготовка. Знеболювання операцій. Інструментарій. Асептика і антисептика. Ведення післяопераційного періоду.

Тема 30. Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності.

Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності.

Етіологія та сучасні діагностичні можливості в діагностиці багатоплідді. Тактика ведення вагітності та пологів при багатоплідді. Синдром фетофетального кровообігу.

Етіологія та патогенез передчасного переривання вагітності в різні строки. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного аборту. Передчасні пологи. Особливості ведення передчасних пологів. Профілактика недоношування вагітності.

Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.

Етіологія. Патогенез. Перебіг вагітності і пологів при переношуванні вагітності. Вплив переношування вагітності на плід. Методи діагностики переношування вагітності.

Профілактика і терапія ускладнень, пов'язаних з переношуванням. Пролонгована вагітність. Комплексне лікування переношеної вагітності.

Тема 31. Невідповідність голівки плоду та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Неправильні положення плода.

Невідповідність голівки плоду та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Неправильні положення плоду.

Вагітність і пологи при тазовому передлеженні. Аномалії кісткового таза. Пологи при великому плоді. Особливості перебігу пологів при великому плоді. Перебіг періоду новонародженості при макросомії. Ведення пологів при вузькому тазі. Неправильні положення плоду. Етіологія. Методи діагностики. Особливості акушерської тактики, щодо ведення пологів.

Тема 32. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВС – синдром. Термінальні стани в акушерстві.

Кровотечі під час вагітності, в пологах в післяпологовому періодах. Етіологія, патогенез. Клініка. Діагностика. Алгоритм дій лікаря. Засоби боротьби з кровотечею. Геморагічний шок. ДВС –

синдром. Термінальні стани в акушерстві .Сучасні підходи до інфузійно – трансфузійної терапії та інтенсивної терапії і реанімації при кровотечі в акушерстві.

Тема 33. Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.

Класифікація. Етіологія, патогенез різних видів аномалій пологою діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушення полової діяльності. Профілактика порушень полової діяльності.

Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.

Тема 34. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.

Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Захворювання серцево-судинної системи (вади серця, гіпертонічна хвороба, артеріальна гіпертензія, хвороби кровотворних органів у вагітних; хвороби органів дихання; хвороби органів травної системи; хвороби печінки та жовчного міхура; хвороби ендокринної системи; хвороби сечовивідних шляхів; хвороби нервової системи; гострі та хронічні інфекційні хвороби), перебіг вагітності і пологів при гінекологічних захворюваннях. Вагітність при аномаліях розвитку жіночих статевих органів. TORCH – інфекції у вагітних, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика. Принципи ведення вагітності, пологів при підвищенному ризику перинатальної патології (TORCH – інфекції). Вагітність та захворювання ЦНС, міастенія; міопія.

Тема 35. Післяпологові септичні захворювання.

Післяпологові септичні захворювання. Класифікація, етіологія, патогенез, діагностика, принципи лікування, профілактика. Лазерне опромінення крові, озонотерапія, гемосорбція, плазмаферез, дренування порожнини матки, показання до хірургічного лікування.

Змістовий модуль 10. Перинатальна патологія.

Тема 36. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода. Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.

Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода.

Етіологія, патогенез плацентарної дисфункція, фетального дистресу, затримку розвитку плода та асфіксії новонародженого. Сучасні перинатальні діагностичні технології. Сучасні методи лікування несприятливих станів плода.

Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого, народженого в асфіксії. Токсикосептичні захворювання новонароджених. Етіологія, клініка діагностика, профілактика. Заходи під час спалаху токсикоз-септических захворювань у пологовому будинку. Діагностика розвитку. Нагляд та лікування новонародженого, який переніс асфіксію, травму.

Тема 37. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії розвитку плідного яйця.

Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АBO, ізолейкоцитарна та ін.). Патогенез, сучасна система діагностики та лікування. Ведення

вагітності, вибір оптимального строку для пологів, ведення пологів та післяполового періоду при імунологічному конфлікті. Гемолітична хвороба новонародженого. Діагностика і методи постанального лікування.

Аномалії розвитку плідного яйця.

Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика). Трофобластичні захворювання. Багатоводдя і маловоддя. Багатоводдя: причини, клініка, тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого.

Змістовий модуль 11. Вікова фізіологія жіночої репродуктивної системи, методи обстеження гінекологічних хворих.

Тема 38. Клінічні та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статової системи.

Клінічні особливості анатомічної будови жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Сучасні знання про менструальну функцію. Нейроендокринна регуляція функції статової системи.

Тема 39. Методи обстеження гінекологічних хворих.

Сучасні методи обстеження гінекологічних хворих. Питання лабораторної діагностики.

Змістовий модуль 12. Гінекологічні захворювання.

Тема 40. Жіночі урогенітальні запальні захворювання. Діагностика, та лікування профілактика.

Жіночі урогенітальні запальні захворювання. Сучасні підходи до діагностики та лікування.

Діагностика, лікування та профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом. Сучасні принципи лікування гострих і хронічних захворювань запальних процесів жіночих статевих органів.

Тема 41. Порушення менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології.

Проблема порушення менструальної функції у різні вікові періоди. Сучасні методи діагностики та лікування.

Питання гінекологічної ендокринології, нейроендокринний синдром в гінекології. Сучасні методи діагностики та лікування.

Тема 42. Ендометріоз. Методи діагностики, лікування та профілактики ендометріоз. Правильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.

Проблема ендометріозу. Сучасні етіопатогенетичні погляди, методи діагностики, лікування та профілактика ендометріозу.

Неправильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.

Тема 43. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.

Проблема патологічних станів репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.

Тема 44. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.

Доброякісні захворювання статевих органів жінки. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактика.

Тема 45. Передракові та фонові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення та трофобластичні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика.

Передракові та фонові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення статевих органів жінки. Трофобластичні захворювання. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактика.

Тема 46. «Гострий живіт» у гінекології. Діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика невідкладних станів в гінекології, основні принципи та методи хірургічних втручань.

«Гострий живіт» у гінекології. Сучасні підходи до діагностики, диференційної діагностики, лікуванню та профілактики невідкладних станів в гінекології.

Проблема невідкладної гінекологічної допомоги, основні принципи та методи хірургічних втручань у гінекології.

Тема 47. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на жіночих статевих органах. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування в гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології і реанімації під час гінекологічних операцій.

Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на матці (консервативна міомектомія, дефундація матки, над піхвова ампутація матки, екстирпaciя матки), шийці матки, придатках матки, випадінні і опущені жіночих статевих органів. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операцій.

Змістовий модуль 13. Неплідність у шлюбі. Планування сім'ї.

Тема 48. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології.

Тема 49. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.

2.5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

A. Нормативно – правові акти

1. Наказ МОЗ України № 620 від 29.12.2003р. "Про організацію надання стаціонарної акушерсько-гінекологічної та неонатологічної допомоги в Україні".
2. Наказ МОЗ України № 503 від 28.12.2002р. "Про удосконалення амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні".
3. Наказ МОЗ України № 582 від 15.12.2003р. "Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги".
4. Наказ МОЗ України № 676 від 31.12.2004р. "Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги".
5. Наказ МОЗ України № 782 від 29.12.2005р. "Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги".
6. Наказ МОЗ України № 59 від 10.02.2003р. "Про удосконалення заходів щодо профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в пологових будинках (акушерських стаціонарах)".
7. Наказ МОЗ України № 111 від 28.06.1994р. "Про затвердження інструкцій про порядок проведення операції штучного переривання вагітності та про порядок проведення операції штучного переривання вагітності методом вакуумаспірації".
8. Наказ МОЗ України № 641/84 від 31.12.2003р. "Про удосконалення медико-генетичної допомоги в Україні".
9. Наказ МОЗ України № 194 від 6.05.2003р. "Про затвердження галузевої програми "Первинна реанімація новонароджених на 2003-2006 роки"".
10. Наказ МОЗ України № 539 від 4.08.2006р. "Про організацію діяльності служби планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я в Україні".
11. Наказ МОЗ України № 584 від 29.08.2006р. "Про затвердження Протоколу медичного догляду за новонародженою дитиною з малою масою при народженні".
12. Наказ МОЗ України № 899 від 27.12.2006р. "Про затвердження клінічного протоколу з акушерської допомоги "Тазове передлежання плода".
13. Наказ МОЗ України № 900 від 27.12.2006р. "Дистрес плода при вагітності та під час пологів".
14. Наказ МОЗ України № 901 від 27.12.2006р. "Про затвердження клінічного протоколу з акушерської допомоги "Переношена вагітність".
15. Наказ МОЗ України № 906 від 27.12.2006р. "Про затвердження клінічного протоколу з акушерської допомоги "Перинатальні інфекції".

B. Основна література

1. Акушерство: підручник/ Б.М. Венцківський, І.Б. Венцківська, Д.О. Добранський та ін.: за ред. проф. Б.М. Венцківського, проф. Г.К. Степанківської, проф. М.Є. Яроцького. – К.: ВСВ «Медицина», 2012. – 648 с.
2. Акушерство: підручник/ Г.К. Степанківська, О.Т. Михайленко. – К: «Здоров'я», 2012. – 920 с.
3. Акушерство: підручник/ кол. авторів; за ред. акад. НАН України В.Г. Грищенка, проф. М.О. Щербіни. – К.: Медицина, 2009. – 409 с.
4. Гінекологія: підручник/ Н.П. Боднаренко, О.А. Бурка, І.Б. Венцківська та ін.: за ред. проф. Б.М. Венцківського, проф. Г.К. Степанківської, В.П. Лакатоша, - К.: ВЦВ «Медицина», 2012. – 352 с.
5. В.М. Запорожан, М.Р. Цігельський Гінекологічна патологія: Атлас: навч. посібник, - Одеса; Одес. держ. мед. ун-т, 2002 – 308 с.
6. В.М. Запорожан, Міщенко В.П. Акушерство і гінекологія: збір. тест. завдань за клініч. рисун.: навч. посібник. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2008 – 176 с.

7. В.М. Запорожан, Міщенко В.П. Акушерство патологія: Атлас: навч. посібник. - Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005 – 293 с.
8. Неотложные состояния в акушерстве: учебник/ Под. общей ред. А.Н. Гайструка – Винница. 2009 – 576 с.
9. Фізіологічне акушерство (змістовний модуль 1)/ Б.М. Венцківський, В.В. Камінський, В.В. Грищенко та ін. К.: «Чайка-Всесвіт» - 2008 – 112 с.
10. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду (змістовний кридит - модуль 2/ Укладач: В.В. Маляр: за ред. проф. В.А. Маляра. Ужгород: «Говерла» - 2010 – 145 с.
11. Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї/ Укладачі: В.В. Маляр, Вол. В. Маляр: за ред. проф. В.А. Маляра. Ужгород: «Говерла» - 2011 – 192 с.
12. О.О. Корчинська, В.А. Маляр, С.О. Герзанич. Доброкісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювання молочної залози / під ред. проф. В.А. Маляра. Ужгород, 2012. – «Говерла» - С. 18.
13. В.В. Маляр, С.О. Герзанич. Ранні токсикози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві / під ред. проф. В.А. Маляра. Ужгород, 2012. – «Говерла» - С. 27.
14. Організація медичного обслуговування новонароджених дітей в пологовому будинку, дитячій лікарні та на дільниці сімейного типу. Ужгород «Інвазір», 2012, - С. 40 (співавт. доц. Маляр В.В.).
- 15.. В.А. Маляр. Методичні матеріали з акушерства та гінекології для проведення Державного практично – орієнтованого випускного іспиту. Ужгород, «Говерла». 2012 – С. 50.

В. Додаткова література

1. Акушерство: Учебник/ Г.М. Савельева, В.И. Кулаков, А.Н. Стрижаков и др.: под. ред. Г.М. Савельевой. – М.: Медицина, 2000. – 816 с.
2. Акушерство: национальное руководство/ под. ред. Э.К. Айламазяна, В.И. Кулакова, В.Е. Радзинского, Г.М. Савельевой. – М.: ГЭОТАР – Медиа. 2011.- 1200 с.
3. Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. – М.: Медицина, 1989. – 464с.
4. Зазерская И.В., Карпов О.И., Танаков А.И. и соавт. Справочник акушера – гинеколога. – Спб., 1998.
5. Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Акушерство і гінекологія: навчальний посібник для лікарів-інтернів вищих медичних закладів III – IV ст. акредитації. – К.: Здоров'я, 1996. – 240с.
6. Зильбер А.П., Шифман Е.М. Акушерство глазами анестезиолога. – Петрозаводск: Изд-во Петрозавод. ун-та. – 362с.
7. Кирющенков А.П. Влияние вредных факторов на плод. – М., 1978.
8. Кравченко О.В. і співавт. Невиношування вагітності /Навчально –методичний посібник. – Чернівці, 1998.

9. Михайленко О.Т., Бублик-Дорняк Г.М. Ситуационные задачи по акушерству. – К.: Вища школа, 1987.
10. Гинекология за ред. В. И. Грищенка -Харьків, Основа 1996.-728с.
11. Неотложные состояния в акушерстве и гинекологии / Галина Константиновна Стспанковская (ред.). — К. : Здоров'я, 2000. — 672с.
12. Запорожан В.М., Цгельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник : у 2-х томах. Т. 1. - Одеса.Одес.держ.мед.ун-т, 2005.-472с.
13. Запорожан В.М. Цгельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник : у 2-х томах. Т.1. - Одеса.Одес.держ.мед.ун-т, 2005.-420с.
14. Грищенко В.И. и соавт. Течение беременности и родов при экстрагенитальных заболеваниях.- Харьков, 1992,-190с.
15. Грищенко В.И., Щербина II.A., Г'узь С.В. Перинатальная гипоксия,- Харьков, 1993.- 123с.
16. Рембез Н.Н. Оперативная гинекология.- К.: Здоровъя, 1985.256 с.
17. Михайленко О.Т., Бублик – Дорняк Г.М. Физиологическое акушерство. – К. Вища школа. Гол. изд-во, 1982. – 368с.
18. Моир Д.Д. Обезболивание родов: Пер с. англ. – М., 1985.
19. Парашук Ю.С. Бесплодие в браке. – К.: Здоровье, 1994. – 202с.
20. Персіанінов Л.С. Акушерський семінар. – В 2 т. – Ташкент, 1973.
21. Серов В.Н., Стрижаков А.Н., Маркин С.А. Практическое акушерство. – М., 1989.
22. Степанківська Г.К., Михайленко О.Т. Акушерство. – К.: Здоров'я, 1999. – 600с.
23. Хміль С.В. Гінекологія: Підручник для студентів медичних вузів Володимира Хміля. – Тернопіль: Укрмедкнига – 2003.
24. Чернуха Е.А. Родовой блок. – М.: "Триада-Х", 1999. – 533с.

III. Рівень розділу програми навчання визначається через посилання на:

А. Попередні умови: компетентність на основі отриманих знань, умінь, практичних навичок на знаннях отриманих з біології, нормальної анатомії і фізіології репродуктивної системи жінки дозволяють правильно інтерпретувати анатомію і фізіологію жіночих статевих органів з акушерської точки зору та плода як об'єкта пологів.

Б. Ціль та завдання: з кожного розділу програми навчання передбачені конкретні та перелік практичних навичок які розділені на наступні модулі:

Модуль I. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду

a . Конкретні цілі:

1. Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів, жіночого тазу;
2. Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів, післяполового періоду та періоду новонародженості;
3. Виконувати обстеження вагітної, роділлі та породіллі, первинний огляд та туалет новонародженого;
4. Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяполового періоду;
5. Планувати тактику ведення ускладнень вагітності, пологів, післяполового періоду та періоду новонародженості;
6. Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів;
7. Планувати та надавати акушерську допомогу при ускладненому перебігу вагітності, пологів та післяполового періоду.
8. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

6. Перелік питань для підготовки студентів до поточного та підсумкового модульного контролю.

1. Організація акушерсько – гінекологічної допомоги в місті і на селі. Страхова медицина. Питання охорони здоровя материнства і дитинства в сучасному законодавстві України.
2. Структура і принципи роботи пологового будинку. Основні показники роботи акушерського стаціонару.
3. Ролі, жіночої консультації у профілактиці ускладнень вагітності та пологів, першіатальнін охороні плода.
4. Жіноча консультація та її роль у профілактиці, діагностиці та лікуванні гінекологічних захворювань.
5. Охорона праці жінок па виробництві. Вплив шкідливих факторів на менструальну і репродуктивну функції
6. Консультація «Шлюб та сім'я». Медико – генстична консультація, її функції. Питання планування сім'ї
7. Психопрофілактична підготовка до пологів.
8. Фармакотерапія в акушерстві, вплив лікарських речовин на плід
9. Медична деонтологія п акушерстві і гінекології. Етика лікаря.

10. Шляхи передачі СНІДу, ТОКСН – інфекції та методи їх профілактики
11. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки.
12. Кровозабезпечуюча і лімфатична системи жіночих статевих органів
13. Фізіологічні зміни в жіночій статевій системі у різні вікові періоди.
14. Сучасне уявлення про нейроендокринну регуляцію менструальної функції.
15. Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно. Ультразвукова пельвіометрія.
16. Плід як об'єкт пологів (розміри голівки плоду, шви, роднички).
17. Будова статевих клітин. Запліднення і розвиток плідного яйця. Канацитація. Імплантация.
18. Плацентація. Органогенез. Розвиток плідних оболонок
19. Методи обстеження вагітних. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження вагітних. Членорозположення, положення, позиція, вид, передлежання плода
20. Встановлення ранніх та пізніх строків вагітності.
21. Встановлення пізніх строків вагітності.
22. Поняття життєздатності, доношеності і зрілості плода.
23. Визначення дополовової відпустки і дати пологів.
24. Причини початку пологів. Регуляція половової діяльності. Методи реєстрації половової діяльності. Моніторінг у пологах.
25. Визначення ступеню зрілості шийки матки.
26. Періоди пологів. Тривалість їх у перше - та повторнородячих.
27. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.
28. Період розкриття матки в пологах. Клініка, ведення.
29. Психопрофілактичне знеболювання пологів. Медикаментозне знеболювання пологів.

30. Пемедчкамстоіпі методи анестезії в пологах (електроанальгезія, голкорефлексотерапія та ін.).
31. Період вигнання плода. Клініка, ведення. Акушерська допомога у пологах, заходи щодо захисту промежини.
32. Послідовий період. Ознаки відшарування плаценти. Клініка, ведення послідового періоду.
33. Фізіологічне відшарування посліду та його народження.
34. Консервативні засоби виділення посліду.
35. Визначення ціlosності посліду. Поняття про фізіологічну та патологічну крововтрату.
36. Клініка та ведення післяполового періоду.
37. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочній залозі.
38. Догляд за породілею. Лікувальна фізкультура. Дієтетика породіль.
39. Асептика й антисептика в акушерстві.
40. Причини багатоплідності. Діагностика багатоплідності. Коллізія близнюків.
41. Особливості перебігу і ведення пологів при багатоплідній вагітності. Профілактика ускладнень.
42. Класифікація тазового передлежання. Причини виникнення, діагностика.
43. Біомеханізм пологів при тазовому передлежанні.
44. Ведення пологів при тазовому передлежанні. Ручна допомога при тазовому передлежанні (за Цов'я новим та класично).
45. Поняття анатомічного та клінічного вузького тазу. Діагностика.
46. Класифікація анатомічно вузького тазу по формі та ступеню звуженості.
47. Особливості перебігу вагітності і пологів при вузькому тазі.
48. Особливості біомеханізму пологів при різних формах звуження таза.

49. Пологи при крупному плоді. Етіологія. Методи діагностики, ускладнення у пологах.
50. Перебіг періоду новонароджності при макросомії.
51. Фстошіацентарний кровообіг як елемент функціональної гемодинамічної системи мати – плід.
52. Функції плаценти. Біологічна роль навколоплідних вод.
53. Методи визначення функціонального стану фетоплацентарної системи в різні строки вагітності, в пологах. Біопсія хоріону. Амніоцентез. Кордоцентез.
54. Ембріональний і фетальний періоди розвитку. Бласто-, ембріо- та фетопатії. Діагностика пад розвитку плода в різні періоди вагітності.
55. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика).
56. Багато- та маловоддя. Ообливості перебігу вагітності та пологів.
57. Спадкові та вроджені захворювання плода. Роль мєдико – генетичної консультації в їх діагностиці.
58. Псиринатальна фармакологія. Вплив спиртних напоїв та лікарських речовин і нікотіну на плід.
59. Імунологічна несумісність крові матері і плода (Rh – конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна несумісність та ін.).
60. Патогенез імунологічного конфлікту, сучасна система діагностики і лікування.
61. Ведення вагітності і визначення оптимального терміну пологів при резус –імунізації.
62. Ведення післяполового періоду при імунологічному конфлікті.
63. Гемолітична хвороба новонародженого. Діагностика і лікування.
64. Плацентарна недостатність. Класифікація. Діагностика і терапія плацентарної недостатності.

65. Сучасні методи діагностики стану плода (ЯМР, УЗД, кардіомоніторна оцінка стану плода). Біофізичний профіль. Амніоскопія.
66. Ретардація плода. Етіологія, діагностика та методи лікування. Тактика пологорозрішення.
67. Методи лікування гіпоксії плода.
68. Оцінка повороджених за шкалою Апгар і Сільвермана. Реанімація та інтенсивна терапія асфіксії новородженкx.
69. Особливості адаптації недоношених і доношених новонародженого. Гормональний криз новонародженого.
70. Внутрішньоутробне інфікування плода. TORH – інфекції.
71. Інфекційно – токсичні захворювання новонародженого. Особливості перебігу в сучасних умовах.
72. Порушення функції лактації. Методи корекції.

в. Перелік практичних навичок для поточного і підсумкового контролю вмінь

1. Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, прийом Леопольда, розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.
2. Встановлення строку вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження).
3. Визначення гестаційного віку плода і його маси. Визначення передбачуваного строку пологів.
4. Ведення фізіологічних пологів.
5. Надання акушерської допомоги в пологах та післяполового періоді.
6. Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар .Первинний догляд за новонародженим.
7. Оформлення медичної документації, щодо надходження вагітної до стаціонару, в пологах та при виписуванні з полового будинку.

Модуль 2. «Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду».

Конкретні цілі:

- 1.Ставити попередній діагноз та проводити диференційний діагноз при різних видах акушерської патології;

2. Планувати тактику ведення при патології вагітності, пологів та післяполового періоду;
3. Планувати профілактичні та реабілітаційні заходи у разі різних видів акушерської патології;
4. Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві.
5. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

6. Перелік питань для підготовки студентів до поточного та підсумкового модульного контролю.

1. Профілактика післяпологових захворювань. Післяполкова відпустка.
2. Ведення пологів за Цов'яновим при ніжному передлежанні.
3. Сучасні принципи ведення пологів при тазовому передлежанні.
4. Ранній гестоз. Птіалізм, блювання. Патогенез. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу.
5. Рідкі форми раннього гестозу.
6. Пізній гестоз. Сучасна класифікація пізнього гестозу. Клініка моно- та полісимптомних гестозів.
7. Пре еклампсія. Еклампсія. Клініка, тактика лікаря. Екламптичний статус.
8. HELP – синдром. Діагностика та лікування.
9. Сучасні методи лікування пізнього гестозу в залежності від ступеня тяжкості гестозу та терміну вагітності. Тактика ведення вагітності та пологів. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу вагітних.
10. Тактика ведення вагітності та пологів при захворюваннях серцево-судинної системи (вади серця, гіпертонічна хвороба, артеріальна гіпотензія).
11. Тактика ведення вагітності та пологів при хворобах крові у вагітних.
12. Тактика ведення вагітності та пологів при ендокринних захворюваннях. Цукровий діабет та вагітність.
13. Тактика ведення вагітності та пологів при захворюваннях сечовидільної системи у вагітних.

14. Тактика ведення вагітності та пологів при захворюваннях органів дихання.
15. Тактика ведення вагітності та пологів при захворюваннях органів травлення.
16. Гострі та хронічні інфекційні захворювання у вагітних, їх вплив на ембріон та плід.
17. Вагітність та пологи при аномаліях розвитку жіночих статевих органів.
18. Штучне переривання вагітності в ранні строки. "Мініаборт". Протипоказання.
Ускладнення.
19. Методи переривання вагітності в різні строки (ранні, пізні). Показання до переривання вагітності у пізні строки.
20. Причини мимовільного переривання вагітності. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
21. Причини виникнення передчасних пологів. Особливості ведення. Методи лікування.
22. Істміко – цервікальна недостатність (етіологія, клініка, діагностика, терапія).
23. Етіологія і патогенез переношування вагітності. Діагностика.
24. Перебіг вагітності і пологів при переношуванні вагітності.
25. Аномалії полового діяння. Класифікація.
26. Слабість полового діяння. Етіологія, клініка, діагностика та лікування первинної і вторинної слабості полового діяння.
27. Дискоординована полкова діяльність.
28. Надмірна полкова діяльність.
29. Сучасні методи діагностики і лікування порушень полового діяння.
30. Розгиальне г оловне нередлежання. Етіологія, класифікація, діагностика, прогноз.
31. Біомеханізм пологів при різних видах розгиальних передлежань.
32. Аномалії вставлення голівки. Причини та діагностика.

33. Високе пряме і низьке поперечне стояння стрілоподібного шва. Етіологія, діагностика.

Перебіг і ведення пологів.

34. Нередлежання і випадіння дрібних частин плода. Діагностика та тактика лікаря.

35. Неправильні положення плода та їх діагностика.

36. Особливості перебігу вагітності та ведення пологів при неправильному положенні плода.

37. Травматичні пошкодження вульви, піхви і промежини.

38. Розриви шинки матки в пологах.

39. Розриви матки при вагітності і в пологах. Теорії виникнення. Класифікація. Клініка.

40. Особливості розривів матки за рубцем. Оцінка стану рубця на матці.

41. Виворіт матки. Причини виникнення. Тактика лікаря.

42. Розходження і розриви зчленувань таза в пологах.

43. Пологовий травматизм плода.

44. Етіологія, класифікація позаматкової вагітності.

45. Клініка, діагностика та лікування позаматкової вагітності. Післяопераційна реабілітація.

46. Роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні позаматкової вагітності.

47. Вагітність уrudиментарному розі матки.

48. Шийкова вагітність.

49. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика.

50. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів при передлежанні плаценти.

Акушерська тактика.

51. Передчасне відшарування нормальню розташованої плаценти. Етіологія, клініка, діагностика. Акушерська тактика.

52. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді (причини, акушерська тактика).
53. Порушення процесів відділення плаценти.
54. Гігіо- та атонічна маткова кровотеча.
55. Коагулонатична кровотеча.
56. Емболія навколоплідними водами.
57. Геморагічний шок і термінальні стани в акушерстві.
58. Тромбогеморагічний синдром (стадії, діагностика, терапія).
59. Визначення ступеня крововтрати. Сучасні підходи до інфузійно –трансфузійної терапії в залежності від ступеня крововтрати.
60. Інтенсивна терапія і реанімація при невідкладних станах в акушерстві.
61. Класифікація, етіологія, патогенез. Основні клінічні форми септичних захворювань.
Діагностика.
62. Клініка, діагностика та лікування прогресуючого тромбофлебіту та перитониту.
63. Сучасні погляди на патогенез сепсису. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
64. Сучасні принципи лікування гнійно – септичних захворювань (антімікробна терапія, протизапальна, інфузійна, лазерне опромінення крові, УФОК, плазмаферез, проточне дренування порожнини матки). Показання до хірургічного лікування.
65. Методи профілактики септичних післяпологових ускладнень.
66. Загальні відомості про акушерські операції. Показання, умови, протипоказання.
Підготовка. Обстеження. Інструментарій.
67. Операції, що готують пологові шляхи (перинео- та епізіотомія, розсічення шийки матки, амніотомія).
68. Акушерський поворот.
69. Класичний поворот плода на ніжку.

70. Акушерські щипці. Показання, умови, протипоказання. Правила і техніка накладання.
Вакуум-скстракція плода.
71. Кесарський розтин у сучасному акушерстві. Показання та протипоказання до кесарського розтину. Варіанти кесарського розтину.
72. Оперативні втручання у послідовому та ранньому післяпологовому періоді.
73. Хірургічні методи зупинки маткової кровотечі в акушерстві. Екстирпація матки.
Перев'язування внутрішніх здухвинних артерій.
74. Плодоруйнівні операції.
75. Ведення післяопераційного періоду після акушерських операцій.

в. Перелік практичних навичок для поточного і підсумкового контролю вмінь

1. Оцінювати стан шийки матки при доношеній, переношеній вагітності та передчасних родах.
2. Визначати діагностичні критерії вузького тазу (проводити пельвіометрія, вимірювання додаткові розміри тазу, ставити діагноз клінічно вузького тазу).
3. Складати схеми медикаментозної корекції аномалії пологової діяльності.
4. Оцінювати результати амніоскопія, амніоцентезу, інтерпретація КТГ,УЗД.
5. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при акушерській кровотечі.
6. Надавати невідкладну допомогу при тяжких формах пре еклампсії та еклампсії.
7. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при гіпоксичних ускладненнях плоду та асфіксії новонародженого.

Модуль 3. «Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.»

Критерії цілі:

1. Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів.
2. Визначати етіологію та патогенетичні фактори гінекологічних захворювань, пов'язаних з ендокринними порушеннями.
3. Ставити попередній діагноз гінекологічних захворювань, пов'язаних з ендокринними порушеннями, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
4. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
5. Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в гінекології.

6. Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори порушень менструальної функції жінки.
7. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину порушень менструальної функції жінки.
8. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при порушеннях менструальної функції жінки та їх ускладнення.
9. Визначати тактику ведення (принципи оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) при порушеннях менструальної функції жінки та їх ускладненнях.
10. Проводити первинну профілактику порушень менструальної функції жінки.
11. Проводити диференціальну діагностику, обґрунтувати і формувати попередній діагноз порушень менструальної функції жінки.
12. Оволодіти вмінням виконувати необхідні медичні маніпуляції.
13. Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори передракових, доброкісних та злоякісних захворюваннях жіночої статевої системи.
14. Класифікувати і аналізувати клінічну картину передракових, доброкісних та злоякісних захворюваннях жіночої статевої системи.
15. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при передракових, доброкісних та злоякісних захворюваннях жіночої статевої системи.
16. Проводити диференціальну діагностику, обґрунтувати і формулювати попередній діагноз.
17. Визначати тактику ведення (принципи оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) при передракових, доброкісних та злоякісних захворюваннях жіночої статевої системи.
18. Демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції.
19. Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори неплідності.
20. Класифікувати і аналізувати клінічну картину.
21. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при неплідності.
22. Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз порушень менструальної функції жінки.
23. Визначати тактику ведення (принципи оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) при неплідності та при порушеннях менструальної функції.
24. Демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції.

б. Перелік питань для підготовки студентів до поточного та підсумкового модульного контролю.

1. Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих.
2. Бімануальне, вагінальне обстеження через пряму кишку. Обстеження за допомогою вагінального дзеркала.
3. Методи функціональної діагностики стану яєчників.
4. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів. Особливості перебігу в різні вікові періоди.
5. Запалення зовнішніх статевих органів та піхви.
6. Запалення внутрішніх статевих органів та піхви.
7. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихоманоз, гонорея, урсаплазмоз, хламідіоз).
8. Генитальний кандидоз. Клініка, діагностика, лікування.
9. Генитальний герпес. Клініка, діагностика, лікування.
10. Бактеріальний вагіноз. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.
11. Туберкульоз жіночих статевих органів.
12. Принципи ведення вагітних з гнійними тубооваріальними пухлинами.
13. Класифікація розладів менструальної функції.
14. Аменорея.
15. Дисфункціональні маткові кровотечі. Класифікація. Методи діагностики та лікування.
16. Ювенільна маткова кровотеча. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.
17. Клімактерична маткова кровотеча. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.
18. Альгодисменорея. Етіологія, класифікація, клініка, лікування.
19. Нейроендокринні синдроми в гінекології
20. Сучасні підходи до гормонотерапії в гінекології.
21. Причини жіночої і чоловічої неплідності. Форми жіночого непліддя.

22. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
23. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності.
24. Протизаплідні засоби. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.
25. Ендометріоз. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, сучасні методи лікування.
26. Аномалії положення жіночих статевих органів. Лікування і профілактика.
27. Вади розвитку жіночих статевих органів. Реконструктивні операції.
28. Фонові та передракові захворювання шинки матки.
29. Поняття про кісту і кістому яєчників. Класифікація пухлин яєчників. Клініка. Діагностика. Лікування.
30. Фіброміома матки. Класифікація, клініка, діагностика.
31. Методи консервативного та оперативного лікування фіброміоми матки. Показання до хірургічного лікування.
32. Рак вульви. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
33. Рак піхви. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
34. Рак шийки матки. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
35. Рак тіла матки. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
36. Саркома матки. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
37. Рак яєчників. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
38. Рак маткової труби. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
39. Трофобластичні захворювання. Діагностика і лікування.
40. Апоплексія яєчника. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.
41. Перекрут ніжки пухлини. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.

42. Розрив капсули пухлини яєчника.
43. Порушення живлення фіброматозного вузла. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.
44. Гнійна тубооваріальна пухлина. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.
45. Травматичні пошкодження статевих органів. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.

в. Перелік практичних навичок для поточного і підсумкового контролю вмінь

1. Гінекологічне дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне, ректовагінальне).
2. Зібрати спеціальний гінекологічний анамнез, оцінити результати лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, згортуючої системи крові та ін.).
3. Взяття матеріалу з піхви, уретри та церві кального каналу.
4. Оцінити результати кольпоцитологічного дослідження.
5. Оцінити результати кольпоскопічного дослідження.
6. Оцінити тести діагностики функціонального стану яєчників.
7. Оцінити результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного досліджень.
8. Оцінити результати рентгенологічних досліджень жіночих статевих органів.
9. Оцінити результати УЗД.
10. Скласти план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.

Модуль 4: «Акушерство і гінекологія.»

Конкретні цілі:

1. Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів, жіночого тазу.
2. Оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого
3. Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду; оцінювати перебіг періоду новонародженості.
4. Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяполового періоду.
 1. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
 2. Надавати акушерську допомогу вагітній, роділлі та породіллі.
 3. Визначати особливості обстеження та лікування вагітних та породіль при патології вагітності і пологів.
 4. Ставити попередній діагноз проводити диференційний діагноз та планувати тактику ведення основних патологічних станів при вагітності, пологах та післяполовому періоді.
 5. Складати план профілактичних та реабілітаційних заходів у разі різних видів акушерської патології.
 6. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
 7. Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві.
 8. Ставити попередній діагноз і планувати тактику ведення вагітності, пологів при перинатальних ускладненнях (плацентарній дисфункція, фетальному дистресі та синдромі затримку розвитку плода).

9. Оцінювати результати обстеження стану внутрішньоутробного плода у вагітних, формулювати попередній та проводити диференційний діагноз при різних видах патологічних станів плода.
10. Володіти основним практичними навичками, щодо надання невідкладної допомоги при гіпоксичних станах плода та асфіксії новонароджених.
11. Призначити лікування, складати план профілактичних та реабілітаційних заходів у разі різних видів патології плода.
12. Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів.
13. Планувати та оцінювати результати клініко-лабораторних методів обстеження гінекологічних хворих.
14. Ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань за результатами обстеження.
15. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
16. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань, жіночої репродуктивної системи.
17. Ставити попередній діагноз та проводити диференційний діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
18. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
19. Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в гінекології.
20. Визначати етіологію та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи, що призводить до неплідності.
21. Визначати попередній клінічний діагноз на підставі інтерпретації даних спеціального обстеження неплідної подружньої пари.
22. Призначати ефективні сучасні лікувально-профілактичні заходи при неплідності.
23. Визначати принципи, методи та структуру служби планування сім'ї в Україні.
24. Визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне її планування..
25. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

6. Перелік питань для підготовки студентів до поточного та підсумкового модульного контролю

1. Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної статистики та деонтології.
2. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів Фізіологія післяполового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Медична документація, щодо ведення пологів та післяполового періоду .
3. Невідповідність голівки плоду та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Неправильні положення плоду.
4. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Інрееклампсія.
5. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях
6. Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності.
7. Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.

8. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.
9. Ізоантigenна несумісність крові матері та плода. Аномалії розвитку плідного яйця.
10. Кровотечі пад час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВС – синдром. Термінальні стани в акушерстві.
11. Оперативне акушерство.
12. Післяпологові септичні захворювання
13. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода.
14. Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.
15. Клінічні особливості анатомічної побудови жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Сучасні знання про менструальну функцію. Нейроендокринна регуляція функції статової системи.
16. Сучасні методи обстеження гінекологічних хворих. Питання лабораторної діагностики. Принципи і методи лікування гінекологічних захворювань.
17. Проблема жіночих уrogenітальних запальних захворювань. Сучасні підходи до діагностики та лікування.
18. Діагностика, лікування та профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом. Сучасні принципи лікування гострих і хронічних захворювань запальних процесів жіночих статевих органів.
19. Проблема порушень менструальної функції у різні вікові періоди.
20. Питання гінекологічної ендокринології, нейроендокринні синдроми в гінекології. Сучасні методи діагностики та лікування.
21. Проблема ендометріозу. Сучасні етіопатогенетичні погляди, методи діагностики, лікування, та профілактики ендометріозу.
22. Проблема патологічних станів репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.

23. Неправильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії гінекологічної онкології. Доброкісні та передракові захворювання статевих органів жінки. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
24. Проблема гінекологічної онкології. Злоякісні новоутворювання статевих органів жінки. Трофобластичні захворювання. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
25. Проблема невідкладної гінекологічної допомоги, основні принципи та методи хірургічних втручань у гінекології.
26. «Гострий живіт» у гінекології. Сучасні підходи до діагностики, диференційній діагностики, лікуванню та профілактики невідкладних гінекологічних станів.
27. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості «малих» гінекологічні операцій.
28. Операції при випадінні, опущенні жіночих статевих органів. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості.
29. Операції на шийці матки, придатках магки. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості.
30. Операції на матці консервативна міомектомія, дефундація матки, надпіхвова ампутація матки, екстирпація матки. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості.
31. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операцій.
32. Сучасний лікувально – діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології.
33. Медично – соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології.
34. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.

в. Перелік практичних навичок для поточного і підсумкового контролю вмінь

1. Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, прийом Леопольда, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.
 2. Встановити строк вагітності, гестаційного віку плода та передбачуваного строку пологів (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження).
 3. Надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді.
 4. Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Первинний догляд за новонародженим.
 5. Оформлення медичної документації, щодо надходження вагітної до стаціонару, в пологах та при виписуванні з пологового будинку.
 6. Діагностичні критерії вузького тазу, вимірювання зовнішніх розмірів тазу.
 7. Схеми медикаментозної корекції аномалій полового діяльності.
 8. Проведення та інтерпретація результатів досліджень стану фетоплацентарного комплексу.
 9. Алгоритми надання невідкладної допомоги при акушерській кровотечі.
 10. Алгоритми надання невідкладної допомоги при тяжких формах прееклампсії.
 11. Алгоритми надання невідкладної допомоги при несприятливих та критичних станах плода та новонародженого.
 12. Гінекологічне дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне, ректовагінальне).
 13. Зібрати спеціальний гінекологічний анамнез, оцінити результати лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, згортуючої системи крові та ін.).
 14. Взяття матеріалу з піхви, уретри та церві кального каналу.
 15. Оцінити результати кольпоцитологічного дослідження.
 16. Оцінити результати кольпоскопічного дослідження.
 17. Оцінити тести діагностики функціонального стану яєчників.
 18. Оцінити результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного досліджень.
 19. Оцінити результати рентгенологічних досліджень жіночих статевих органів.
 20. Оцінити результати УЗД.
 21. Скласти план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
 22. Планування схем лікування і профілактики при різних видах гінекологічної патології.
 23. Зондування матки (на фантомі).
 24. Пункція черевної порожнини через заднє склепіння (на фантомі).
 25. Передопераційна підготовка гінекологічних хворих і післяопераційне їх ведення.
 26. Визначення груп крові і резус-фактори. Проведення гемотрансфузії.
- В. Бібліографія:

В. Обов'язкові розділи програми навчання:

Модуль 1.: «Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду».

Тематичний план лекцій

№№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Організація акушерської допомоги. Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності.	2
2	Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода.	2
3	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	2
4	Багатоплідна вагітність.	1
5	Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.	2
6	Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів.	1
	Всього	10

Тематичний план практичних занять.

№№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Жіночий таз. Плід, як об'єкт пологів.	4
2	Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Методи обстеження вагітних. Акушерська термінологія.	4
3	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	4
4	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.	4
5	Вагітність і пологи при тазовому передлежання. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблеми макросомії в акушерстві, вагітність та пологи при крупному плоді.	4
6	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.	4
7	Методи діагностики стану внутрішньоутробного плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.	4

8	Ізоантigenна несумісність крові матері та плода. Патологія періоду новонародженоносності. Асфіксія новонародженого. Токсикосептичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	4
9	Захист учебової історії пологів	4
	Підсумковий модульний контроль залікового модулю	4
	Всього	40

Тематичний план самостійної роботи студентів

№№ пп	Види СРС	К-сть годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять та лекцій, курація вагітних та породіль, та написання учебової історії пологів.	31	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	-	Підсумковий модульний контроль
3	Індивідуальна СРС	2	Підсумковий модульний контроль
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	7	Підсумковий модульний контроль
	Всього годин	40	

Модуль 2.: «Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяполового періоду».

Тематичний план лекцій

№№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	2
2	Невиношування вагітності.	2
3	Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяполовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	2
4	Оперативне акушерство. Половий травматизм.	2

5	Післяпологові септичні захворювання.	2
	Всього	10

Тематичний план практичних занять.

№№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	4
2	Невиношування вагітності.	4
3	Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.	4
4	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.	4
5	Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	4
6	Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.	4
7	Післяпологові септичні захворювання.	4
8	Підсумковий модульний контроль залікового модулю 2	2
	Всього	30

Тематичний план самостійної роботи студентів

№№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	12	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Індивідуальна СРС	3	Підсумковий модульний контроль
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	5	Підсумковий модульний контроль
	Всього годин	20	

Модуль 3. «Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.»

Тематичний план лекцій

№№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.	2
2	Добрякісні пухлини жіночих статевих органів.	2
3	Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення гені талій.	2
4	Запальні захворювання жіночих статевих органів.	2
5	Неплідний шлюб. Планування сім'ї.	2
	Всього	10

Тематичний план практичних занять.

№№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих.	4
2	Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.	4
3	Ендометріоз. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.	4
4	Добрякісні пухлини жіночих статевих органів. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.	4
5	Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення гені талій.	4
6	Запальні захворювання жіночих статевих органів	4
7	«Гострий живіт» в гінекології.	4
8	Неплідний шлюб. Планування сім'ї.	4
9	Захист учбової історії пологів	4
10	Підсумковий модульний контроль залікового модулю	4
	Всього	40

Тематичний план самостійної роботи студентів 4

№№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	15	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	-	Підсумковий модульний контроль
3	Індивідуальна СРС	5	Підсумковий модульний контроль
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	5	Підсумковий модульний контроль
	Всього годин	25	

Модуль 4: «Акушерство і гінекологія.»

Тематичний план практичних занять.

№№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Фізіологія вагітності, пологів, післяполового періоду. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології.	5,5
2	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві.	5,5
3	Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності.	5,5
4	Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяполовому періоді. Геморагічний шок. ДВС – синдром. Термінальні стани в акушерстві.	5,5
5	Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.	5,5
6	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях	5,5
7	Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода. Патологія періоду	5,5

	новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	
8	Підсумковий модульний контроль залікового модулю	5,5
9	Клінічні та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статової системи.	5,5
10	Жіночі урогенітальні запальні захворювання. Діагностика, та лікування профілактика.	5,5
11	Порушення менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології.	5,5
12	Ендометріоз. Методи діагностики, лікування та профілактики ендометріоз. Правильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.	5,5
13	Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.	5,5
14	Доброкісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.	5,5
15	Передракові та фонові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення та трофобластичні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика.	5,5
16	«Гострий живіт» у гінекології. Діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика невідкладних станів в гінекології, основні принципи та методи хірургічних втручань.	5,5
17	Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на матці (консервативна міомектомія, дефундація матки, над піхвова ампутація матки, екстирпація матки), шийці матки, придатках матки, випадінні і опущені жіночих статевих органів. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операцій.	5,5
18	Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології.	5,5
19	Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.	5,5
	Підсумковий модульний контроль залікового модулю	11

	Всього	100
--	--------	-----

Тематичний план самостійної роботи студентів

№№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	21	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1.Невідповідність голівки плоду та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Неправильні положення плоду. 2.Післяпологові септичні захворювання. 3. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії розвитку плідного яйця.	3 3 3	Підсумковий модульний контроль
3	Підготовка до практичних занять	49,5	Поточний контроль на практичних заняттях
4	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Методи обстеження гінекологічних хворих	4,54	Підсумковий модульний контроль
5	Індивідуальна СРС	13	Підсумковий модульний контроль
6	Підготовка до підсумкового модульного контролю	18	Підсумковий модульний контроль
	Всього	115	

Г. Вибірковий розділ програми навчання

Модуль курсу за вибором «Ендоскопічні технології в акушерстві та гінекології», навчальних годин – 30, лекційних годин – 10, практичних годин – 20 Самостійна робота студентів – 30.

ІV. Викладацький склад.

а) Викладачі, що викладають розділи програми : Модуль 1 , Модуль 2 та Модуль 3:

- Маляр Василь, д.мед. наук, професор;
- Герзанич Святослав, д.мед. наук;
- Маляр Віталій, к.мед.наук, доц..;
- Цмур Ольга, к.мед.наук, доцент;
- Маляр Володимир, к.мед. наук;

б) Викладачі, що викладають розділи програми : Модуль 4:

- Маляр Василь, д.мед. наук, професор;
- Корчинська Оксана, д.мед. наук, професор;
- Хаща Іван д.мед. наук, доцент;
- Цмур Ольга к.мед. наук, доцент

V. Тривалість.

Для завершення певного розділу програми навчання та часу, що офіційно вимагається для завершення певного розділу програми наводиться у таблиці 1.

Таблиця 1.

Опис навчального плану в годинах із певних розділів дисципліни

“Акушерство та гінекологія” за спеціальністю 7.110101 “Лікувальна справа”

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, із них				Рік навчання	Вид контролю		
	Всього	Аудиторних		СРС				
		Лекцій	Практичних занять					
Годин/ кредитів ECTS	450/15	30	220	200	4-6			
Модуль 1:	90 год./3,0	10	40	40	4	Поточний та		

Змістових модулів 2	кредити ECTS					підсумковий модульний контроль
Всього за 4 рік навчання	90 год./3,0 кредити ECTS	10	40	40	4	
Модуль 2: Змістових модулів 1	60 год./2,0 кредитів ECTS	10	30	20	5	Поточний та підсумковий модульний контроль
Модуль 3: Змістових модулів 4	75 год./2,5 кредитів ECTS	10	40	25	5	Поточний та підсумковий модульний контроль
Всього за 5 рік навчання	135 год./4,5 кредитів ECTS	20	70	45	5	
Модуль 4: Змістових модулів 3	225 год./7,5 кредитів ECTS		110	115	6	Поточний та підсумковий модульний контроль
Всього за 6 рік навчання	225 год./7,5 кредитів ECTS		110	115	6	

VI. Форми та методи навчання.

Організація навчального процесу за спеціальністю 7.110101 "Лікувальна справа" з дисципліни "Акушерство та гінекологія" згідно до вимог Болонської системи здійснюється за кредитно-модульною системою, використовуючи наступні **форми навчання**:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота студента;
- індивідуальні завдання.

У навчальному процесі існує чіткий методичний підхід відносно вибору методів для забезпечення відповідного рівня засвоєння, що відповідають **цілям заняття**:

1) методи навчання, що забезпечують I рівень засвоєння:

- лекційний метод;
- самостійна робота з джерелами інформації на ознайомчому рівні (підручники, посібники, клінічні протоколи, комп'ютерні навчальні програми, наочний матеріал).

2) методи навчання, що забезпечують II рівень засвоєння:

- лекційний метод;
- самостійна робота з джерелами інформації на *репродуктивному рівні* (матеріали наочності, клінічні протоколи, комп'ютерні навчальні програми).

3) методи навчання, що забезпечують III рівень засвоєння:

- метод формування практичних навичок – практичний тренінг і система повторювання певних професійних дій за заданим алгоритмом із метою досягнення стадії автоматизму;
- метод формування вмінь: активний професійний тренінг (розв'язування нетипових ситуаційних задач, освоєння методики догляду, надання допомоги у пологах та при невідкладних станах тощо).

4) методи навчання, що забезпечують творчий рівень:

- метод формування практичних навичок: практичний тренінг і система повторювання певних професійних дій за невідомим алгоритмом із метою досягнення професійного клінічного мислення;
- метод формування вмінь: активний професійний тренінг спрямований на самостійний пошук студентами, невідомих ще даних або способу дії – це проблемні ситуації створені в клінічних і експериментальних задачах (широкого або локального характеру) та лабораторних досліджень;

- метод рішення складних теоретичних проблем на різних рівнях проблемності:

I – рівень – проблема формується викладачем і вирішується ним же;

II – рівень – проблема ставиться викладачем, а вирішується студентами з допомогою викладача;

III – рівень – проблема формується викладачем, вирішується студентами самостійно;

IV – рівень – проблема самостійно формується студентами, ними ж і вирішується

На засвоєння кожного розділу програми навчання відведена певна кількість годин (див. таблицю). Практичні заняття за кредитно-модульною системою організації навчального процесу проводяться у режимі ротації клінічних модулів. Тривалість одного практичного заняття - 4 академічні години. Лекції читаються згідно тематичного плану. Тривалість однієї лекції – 2 академічні години.

VII. Оцінювання

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (2005) з відповідними змінами від 21.01.2008 р. № 08.01-22/65.

7.1 Методика оцінювання навчальної діяльності

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям із кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

При засвоенні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-бальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали, в залежності від кількості тем у модулі.

Система конвертації традиційної системи оцінок у бали:

традиційній оцінці "5" відповідає максимальна кількість балів, яку може отримати студент при вивченні теми практичного заняття. Оцінки "4" та "3" складають у балах відповідно 80% та 60% від максимальної оцінки в балах.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивчені модуля, дорівнює 120. Вона є результатом множення кількості балів, що відповідають оцінці "5", на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу, якщо вона передбачена програмою.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивчені модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці "3", на кількість тем у модулі.

Оцінювання індивідуальної роботи описано у відповідних модулях. Бали за індивідуальну роботу додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

При вивчені модулів 1 та 3 програмою передбачено курацію, написання та захист учебової історії хвороби. Курація вагітної або гінекологічної хвороби та написання історії хвороби проводиться у час, відведений для самостійної роботи студента на кафедрі. Захист історії хвороби проводиться під час практичного заняття. При оцінюванні історії хвороби традиційні бали конвертуються у відповідності до таких при вивчені даного модуля.

Оцінювання самостійної роботи студентів по підготовці до аудиторних практичних занять здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється та оцінюється під час підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому занятті з модуля.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали всі, передбачені програмою аудиторні заняття, та при вивчені модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового модульного контролю є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки.

Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

7.2 Оцінювання результатів вивчення модулів та дисципліни в цілому

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих модулів, відповідно результатів контролю знань за шкалами і критерії оцінювання які наведені в таблиці 1

Таблиця 1 відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 200-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	зalік
180-200	A	Відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	Відмінно	
164-179	B	Дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправлює допущені помилки, кількість яких незначна		Добре	
148-163	C	Добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	Достатній (конструктивно-варіантний)		

128-143	D	Задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	Зараховано
127-120	E	Достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
70-119	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (репродуктивний)	Незадовільно	Незараховано
0-69	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Примітка: шкала оцінювання складена на основі «Розпорядження» деканату мед. факультету УжНУ № 11/08 – 04 від 16 жовтня 2012 р.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою з дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоенні кожного модулю (залікового кредиту) – 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів (40%).

Оцінка з акушерства та гінекології виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за модулі, на які структурована навчальна дисципліна “акушерство та гінекологія”.

Розподіл балів з окремих модулів наведені нище.

7.2.1 Розподіл балів для оцінки навчальної діяльності студента з **модулю 1**.

Модуль 1 (зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів.
Змістовий модуль 1.	
Тема 2. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів.	12
Тема 3. Фізіологія вагітності. Пеританаальна охорона плода. Методи обстеження вагітних. Акушерська термінологія.	12
Тема 4. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	12
Тема 5. Фізіологія післяполового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.	12
Змістовий модуль.	
Тема 6. Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблеми макросомії в акушерстві, вагітність та пологи при крупному плоді.	12
Тема 7. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.	12
Тема 8. Методи діагностики стану внутрішньоутробного плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.	12
Тема 9. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Патологія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Токсикосептичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	12
Тема 11. Захист учбової історії пологів.	12
Індивідуальна самостійна робота.	12
Разом поточна навчальна діяльність.	120
Підсумковий модульний контроль.	80
Сума балів за модуль	200

При засвоенні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали»5»- 12 балів, «4» - 10 , «3» - 8 балів, «2» - 0 балів. Індивідуальна РСР – 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів під час практичних занять (9x8).

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 з 80 балів.

7.2.2. Розподіл балів для оцінки навчальної діяльності студента з **модулю 2**.

Модуль 2 (зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів.
Змістовий модуль 2.	
Тема 12. Ранні гестози .Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	16
Тема 13. Невиношування вагітності.	16
Тема 14. Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.	16
Тема. 15. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.	16
Тема 16. Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	16
Тема 17. Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.	16
Тема 18.Післяпологові септичні захворювання.	16
Індивідуальна СРС.	8
Разом поточна навчальна діяльність.	120
Підсумковий модульний контроль.	80
Сума балів за модуль.	200

При засвоенні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: «5» - 16 балів, «4» - 13 балів, «3» - 10 балів, «2» - 0 балів. За виконання індивідуальної СРС присвоюється максимально 8 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну діяльність він набрав не менше 70 балів під час практичних занять (7x10).

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 з 80 балів.

7.2.3. Розподіл балів для оцінки навчальної діяльності студента з **модулю 3**.

Модуль 3 (зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів.
Змістовий модуль 4.	
Тема 19. Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих.	13
Тема 21. Ендометріоз. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.	13
Тема 21. Ендометріоз. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.	13
Змістовий модуль 5	
Тема 22. Доброкісні пухлини жіночих статевих органів. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.	13
Тема 23. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення гені талій.	13
Змістовий модуль 6.	
Тема 24. Запальні захворювання жіночих статевих органів.	13
Тема 46. «Гострий живіт» у гінекології.	13
Змістовий модуль 7.	
Тема 26. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.	13
Тема 27. Захист учбової історії хвороби.	13
Індивідуальна СРС.	3
Разом поточна навчальна діяльність.	80
Підсумковий модульний контроль.	200

Сума балів за модуль.	
-----------------------	--

При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: «5» - 13 балів, «4» - 10 балів, «3» - 8 балів, «2» - 0 балів. За виконання індивідуальної СРС присвоюється максимально 3 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну діяльність він набрав не менше 72 балів під час практичних занять (9x8).

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 з 80 балів.

7.2.4. Розподіл балів для оцінки навчальної діяльності студента з **модулю 4**.

Модуль 4.1. (зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів.
Змістовий модуль 8.	
Тема 28. Фізіологія вагітності, пологів, післяполового періоду. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології.	6
Змістовий модуль 9.	
Тема 29. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві.	6
Тема 30. Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності.	6
Тема 32. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяполовому періоді. Геморагічний шок. ДВС – синдром. Термінальні стани в акушерстві.	6
Тема 33. Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.	6
Тема 34. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.	6
Змістовий модуль 10.	

Тема 36. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода. Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	6
Індивідуальна СРС.	12
Разом поточна навчальна діяльність.	120
Підсумковий модульний контроль.	80
Сума балів за модуль.	200
Модуль 4.2. (зміст оцінюваної діяльності)	
Змістовий модуль 11.	
Тема 38. Клінічні та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статової системи.	6
Змістовий модуль 12.	
Тема 40. Жіночі урогенітальні запальні захворювання. Діагностика, та лікування профілактика.	6
Тема 41. Порушення менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології.	6
Тема 42. Ендометріоз. Методи діагностики, лікування та профілактики ендометріоз. Правильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.	6
Тема 43. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.	6
Тема 44. Добрякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.	6
Тема 45. Передракові та фонові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення та трофобластичні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика.	6
Тема 46. «Гострий живіт» у гінекології. Діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика невідкладних станів в гінекології, основні принципи та методи хірургічних втручань.	6
Тема 47. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на матці (консервативна міомектомія, дефундація матки, над піхвова ампутація матки, екстирпaciя матки), шийці матки, придатках матки, випадінні і опущені жіночих статевих органів. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних	6

втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операцій.	
Змістовий модуль 13.	
Тема 48. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології.	6
Тема 49. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.	6
Індивідуальна СРС.	12
Разом поточна навчальна діяльність.	120
Підсумковий модульний контроль.	80
Сума балів за модуль.	200

При засвоєнні теми модулю 4.1 за традиційною системою студента присвоюються бали:
 «5» - 16 балів, «4» - 13 балів, «3» - 10 балів, «2» - 0 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну діяльність він набрав не менше 70 балів під час практичних занять (10×7).

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 з 80 балів.

При засвоєнні теми модулю 4.2 за традиційною системою студента присвоюються бали:
 «5» - 10 балів, «4» - 8 балів, «3» - 6 балів, «2» - 0 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну діяльність він набрав не менше 66 балів під час практичних занять (6×11).

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 з 80 балів.

Заохочувальні бали за рішенням Вченої Ради можуть додаватися до кількості балів із дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайнняли призові місця за участь в олімпіаді з дисципліни серед ВНЗ України тощо.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коєфіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною) здійснюється таким чином:

Студенти які навчаються за спеціальністю «Акушерства та гінекологія» з урахуванням кількості балів, набраних із дисципліни ранжуються за ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Решта 10 % студентів

Ранжування з присвоєння оцінок "A", "B", "C", "D", "E" проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю, й успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки "F" та "FX" ("2") не вносяться до переліку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модулю. Такі студенти після перескладання отримують бал "E".

Оцінки "FX, F" виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль із дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка "FX" виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зараховано підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком під час канікул впродовж двох тижнів після завершення навчального року. Повторне складання підсумкового контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка "F" виставляється студентам, які відвідали всі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модулю.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу за абсолютними критеріями як наведено нижче у таблиці.

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 180 до 200 балів	5

Від 164 до 179 балів	4
Від 143 до 120 мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент складає від 110 до 119 балів	2

Примітка: шкала оцінювання складена на основі «Розпорядження» деканату мед. факультету УжНУ № 11/08 – 04 від 16 жовтня 2012 р.

Оцінка ECTS у традиційну 4-балльну шкалу не конвертується, оскільки ECTS та 4-балльна оцінка незалежні.

VIII. Мова.

Всі розділи програми викладаються державною мовою.

IX. Слівник.

ECTS – кредитно трансферна система